

Láng Miklós emlékére

Az 1969-es „Hobbym a csillagos ég” című dokumentumfilm pécsi felvételén Kulin György megszólított egy egyetemistát. „És az Ön foglalkozása?” „A Pécsi Állatorvosi Rendelőintézetben vagyok laboráns” – válaszolta öntudatosan a hosszú hajjú, nyúlánk fiatalember. Így került adásba, így őrizték meg az archívumok, így láthatjuk a mai internetes portálokon Láng Miklós alakját.

1948. november 4-én született Pécsen. 1963-ban a pécsi Pedagógiai Főiskola Alkotmány utcai I. számú Gyakorló Iskolájában az általános iskolai, 1967-ben a Rókus utcai Vegyipari Gépészeti Technikumban a középiskolai tanulmányait végezte el. 1967-től 1972-ig Budapesten, az Állatorvosi Egyetemen tanult. 1977-ben házasodott meg. Marcell fia 1980-ban, Attila fia 1983-ban született. Állatorvosként oda ment ahová éppen az állami szervek helyezték: Budapesti Állategészségügyi Állomás, Bácsalmási Állami Gazdaság, Kiszállási Petőfi Termelőszövetkezet, Boscoop Dombóvár voltak sorban a munkahelyei. Az 1990-es változásokkor Pécsre visszatérve magán-állatorvosi rendelőt nyitott. Az első pécsi magánpraxisú kisállatorvosként hamar igen népszerű lett. 22 éven át tízezer számra keresték fel a gazdák kedvenc háziállataikkal, főleg kutyáikkal. Nagyon szeretete szakmáját, az állatok gyógyítását. Akkor már egyedül élt, így a nap bármely órájában, vagy akár éjszaka is a kis betegek rendelkezésére állt. Ha igényelték, akkor kocsjába ülve, vagy robojójára pattanva házhoz ment. Többször tanúi voltunk, hogy éjjel a csillagászati táborokba hoztak ki hozzá a gyógyítani való öleket.

Mert Láng Miklóst középiskolás kora óta érdekelte a csillagászat. Belépett a Csillagászat Baráti Körébe és a TIT-be. 1966 óta járt a pécsi csillagászati szakkörbe, amelynek akkor egyik vezérégyénisége éppen Dr. Balázs László állatorvos volt. Itt a könyvek, a folyóiratok, például a Sky and Telescope

friss számai, az előadások, a társaság és általánosságban az űrhajózás és holdraszállás légköre hatására örök rabja lett a csillagászatnak.

Láng Miklós a Hobbym: a csillagos ég c. filmben, 1969-ben

Igazából 1990 után kapcsolódott vissza a pécsi amatőrcsillagászok világába. Járt a csillagászati szakkör heti foglalkozásaira és ott több kiselőadást is tartott. Belépett a Magyar Csillagászati Egyesületbe 1991-ben, 658. sorszámú tagként. Alapító tagja volt 1994-ben az Astra Pécsi Csillagászati Egyesületnek. Az 1991–1998-ig tartott pécsváradai nyári észlelőtáborokba is jött: ide már a kisfiat is kihozta. A gyermekeknek nagy élmény volt a csillagos ég alatti éjszakai nyüzsgés, a sátorban alvás és a rendszertelen napirend.

Kulin-tanítványként, Láng Miklós is vágyott a csillagos ég látnivalóinak saját szemmel való megfigyelésére. Sokat észlelt, habár nagyrészt nem dokumentálta a látottakat. LMK jelzéssel még a változócsillagok észlelését is megpróbálta 1992–1993-ban. Leginkább a bolygók minél jobb látványára sóvárgott. Kisebb lencsés és kicsit nagyobb tükrös távcsövek után ilyen célzattal bővítette ismereteit és távcsőparkját. Minél jobb, valami igen jó távcsövet szeretett volna. 1992-ben Pozsonyból, Jávorka Ágostontól rendelt egy kiváló minőségű 200/1200 mm-es

távcsőtüköröt. Több hónapig izgatottan várta, hogy megérkezzen. Dobson-rendszerűre megszereltette és kipróbálhatta. Az optika kiváló volt bolygókra is, és fényereje okán mélyegekről is pompás képet nyújtott.

Városi lakása egével azonban nem volt megelégedve, ezért 1994-ben a megye egyik legeldegottabb helyén vásárolt magának egy telket, présházzal. Hegyszentmárton szőlőhegyén, a Villányi-hegység nyugati szélén valóban kiváló ég volt, körpanoráma, és villany sehol. Gyakran hívta és vitte le pécsi csillagászbarátait ide, esti-éjszakai távcsövezésre. Nagy hatással volt ránk, amikor innen, az ország egyik legdélebbi észlelőhelyéről (földrajzi szélessége: 45,9 fok) 1992. február 26-án éjjel (Vincze Ivánnal együtt) északi fényt látott. Onnantól kezdve bízhattunk abban, hogy még Pécsről is lesz esélyünk sarki fények látványára. 1994. július 19-én is ott voltunk vele, és a 200 mm-es Dobsonban néztük, ahogy a Shoemaker-Levy 9 első darabjai a Jupiterbe csapódtak.

Peitl Tibor (balra) és Láng Miklós (jobbra) az osztrák amatőrök távcsöves találkozóján (1996)

Később a 200 mm-es távcsövet a pécsi közösségnek ajándékozta. Akkor egy még jobb bolygós-távcsőre, egy kitarakás mentes Yolo-ra vágyott és azt vásárolt Schné Attilától. Nagy öröm volt a 172/1863 mm-es hajtogatott fókuszú távcső megérkezése 2003-ban, még a „Nagy Mars Földközelség” előtt. Azonban a házában tárolt Yolo állványa, tengelyrendszere és szögletes doboza olyan terjedelmes és súlyos volt, hogy egyedül nem tudta összerakni: Így „kénytelen”

volt pécsi csillagásztársait segítségül hívni, ha valami bolygós esemény, jó láthatóság, oppozíció adódott. Szívesen mentünk hozzá, mert kritikusan ugyan, de nagy tudással beszélt nekünk az optikák minőségéről, a távcsőrendszerekről, a bolygóészlelés gyakorlati fogásairól.

Állatorvosi hivatása és egész napos munkája mellett, a szabadidejében lehetett csak amatőrcsillagász. Így jobbára Pécs csak közössége ismerte és szerette. Szájában az elmaradhatatlan cigarettával jelent meg távcsöves bemutatásokon, közös észlelési akciókon. Azért figyelemmel kísérte az országos mozgalmat is, és az elmúlt évtizedek alatt hosszabb-rövidebb időre megjelent Ágasvár, Szentlélek, Tarján, Palé, Hegyhátsál, Baja, Pécsvárad, Boldogasszonyfa rendezvényein, táboraiban. Társaival elutazott Ausztriába a Nemzetközi Távcsöves Találkozó rendezvényei is. Neve és kisebb írásai az Astra, a Binary, a Bökönc, a Gemma és a Meteor lapokban fordultak elő.

2012 nyár elején értesült betegségéről és orvosként tudatában volt gyógyíthatatlanságával. Azért még eljárt a hetenkénti összejövetelekre, augusztus közepén még éjjel többször kiment Paléra, és a tarjáni távcsöves találkozót is felkereste – utoljára. Tervezett még Rómába egy utazást, de erre már nem volt ereje. December 10-én még eljött a csillagászati szakkörbe. Tudta (mi is láttuk) hogy utoljára! Köszöntöttük Miklós nap alkalmából (már nem ihatok semmit! – mondta). 2012. december 19-én hunyt el barátunk Péccsett. Különleges egyéniségű emberrel letünk szegényebbek!

Hamvai nem temetőben nyugszanak, hanem Pécs főterén. A valamikor itt álló középkori Szent Bertalan templom helyére a török időkben (Mekka felé tájolva) a Gázi Kászim dzsámít építették. Ebben a ma keresztény, Belvárosi-templomnak az altemplomában nyugodhat 2013. január 26-óta barátunk. Rokonsága, ismerősei és kollegái mellett, népes számú csillagászcsapat kísérte utolsó útjára.

Kesztyeyi Sándor